

Anna Stępnia-Kucharska

Uniwersytet Łódzki

ROLA PAŃSTWA WE WSPIERANIU DZIAŁALNOŚCI BADAWCZO-ROZWOJOWEJ POLSKICH PRZEDSIĘBIORSTW

Wprowadzenie

Kwestia innowacyjności, w tym szczególnie działalności badawczo-rozwojowej, jest jednym z kluczowych zagadnień polityki Unii Europejskiej. Mimo iż działania zmierzające do zwiększenia poziomu innowacyjności prowadzone są od dwudziestu lat (Zielona księga innowacyjności – 1995, Pierwszy Plan Działań na Rzecz Innowacji w Europie – 1996, strategia lizbońska – 2000, strategia „Europa 2020” – 2010), spada konkurencyjność i innowacyjność Europy.

Poziom innowacyjności polskiej gospodarki jest jednym z najniższych wśród wszystkich krajów rozwiniętych. Według różnych rankingów innowacyjności zajmujemy końcowe miejsca w rankingach¹. Jedną z najważniejszych przyczyn niskiej innowacyjności gospodarek (zarówno polskiej, jak i innych) jest niewystarczający poziom nakładów na B+R, który z kolei jest konsekwencją utrudnionego dostępu przedsiębiorców do zewnętrznego finansowania. Rozwiązaniem, które może ułatwić podmiotom prowadzenie prac B+R, jest pomoc publiczna, a więc wsparcie przyznawane przez państwo lub pochodzące ze środków państwowych.

Celem analizy jest zbadanie intensywności i tendencji pomocy publicznej przeznaczanej na B+R w Polsce w latach 2000-2012. Badaniu poddane zostaną cztery obszary: poziom nakładów na B+R(GERD) do PKB, poziom pomocy publicznej na B+R, udział publicznego wsparcia na B+R w PKB oraz relacja pomocy na B+R do pomocy ogółem. Analiza obejmująca lata 2000-2012 przeprowadzona zostanie na bazie statystyki Komisji Europejskiej oraz UOKiK.

¹ Innovation Union Scoreboard – 24, Global Innovation Index – 44 (28 w Europie), Global Creativity Index – 41, Economist Intelligence Unit – 44, The Global Competitiveness Index – 44.

1. Nakłady na B+R

Działalność innowacyjna, w tym szczególnie badawczo-rozwojowa, pełni we współczesnych gospodarkach kluczową rolę w budowaniu przewagi konkurencyjnej i innowacyjnej. Wyjątkowe znaczenie prac B+R podkreślone zostało zarówno w strategii lizbońskiej, jak i strategii „Europa 2020”. W obu strategiach uznano, iż B+R stanowią źródło budowy najbardziej konkurencyjnego, opartego na wiedzy regionu gospodarczego. Realizacja postawionych przed Wspólnotą celów ma doprowadzić do poprawy warunków prowadzenia działalności badawczo-rozwojowej przez kraje członkowskie, m.in. przez przeznaczanie 3% PKB na inwestycje w B+R (w Polsce 1,7%).

Pod pojęciem działalności B+R rozumie się „systematycznie prowadzone prace twórcze, podjęte dla zwiększenia zasobu wiedzy (...), jak również dla znalezienia nowych zastosowań dla tej wiedzy”². Działalność ta obejmuje trzy rodzaje badań:

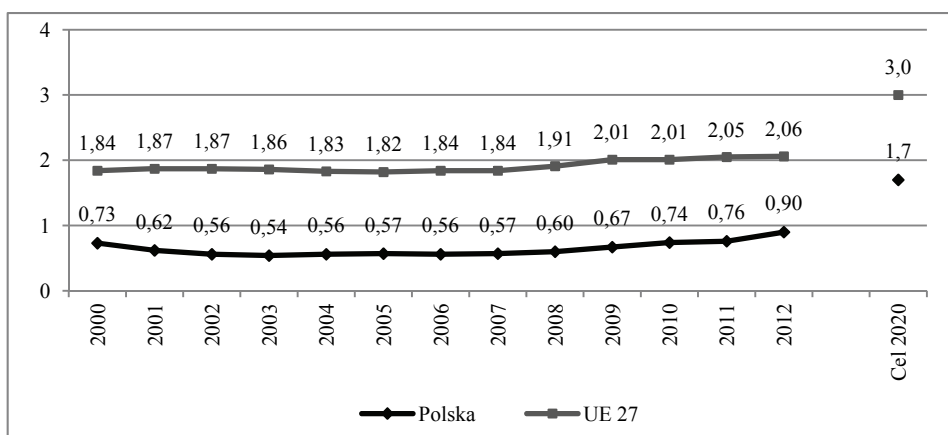
- podstawowe – prace eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobywania nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów, bez nastawienia na żadne praktyczne zastosowania czy użytkowanie,
- stosowane – badania planowane lub krytyczne, mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności w celu opracowywania nowych produktów, procesów i usług lub wprowadzenia znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów czy usług,
- prace rozwojowe – polegające na zastosowaniu istniejącej już wiedzy do opracowania nowych lub istotnego ulepszenia istniejących wyrobów, procesów czy usług.

Najważniejszym indykatorem badania krajowej aktywności badawczo-rozwojowej jest tzw. wskaźnik GERD, który pokazuje krajowe nakłady brutto na działalność B+R. W przypadku porównań międzynarodowych najważniejszym i najczęściej wykorzystywanym wskaźnikiem jest udział GERD w PKB.

Wskaźnik GERD/PKB w Polsce jest znacznie niższy niż średnia UE-27. W latach 2000-2012 był on średnio niższy 3-krotnie. Pozytywnym zjawiskiem jest jednak jego systematyczny wzrost od 2004 roku (łącznie 1,7 raza). Wywołane jest to m.in. przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej. Akces do Wspólnoty zwiększył dostęp polskich podmiotów do najnowszych technologii, a przede wszystkim do publicznych środków (gł. dotacji) na działalność badawczo-rozwojową (zob. rys. 1).

² Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w latach 2004-2006, GUS, Warszawa 2008, s. 3.

Mimo dość szybkiego wzrostu wydatków na B+R nierealne wydaje się jednak osiągnięcie w 2020 roku założonego celu – udziału wydatków na B+R w PKB na poziomie 1,7%. Oznaczałoby to, że w ciągu 8 lat wskaźnik ten powinien wzrosnąć prawie 2-krotnie, co oznacza średnioroczny wzrost o 0,1 punktu procentowego (w latach 2003-2012 było to 0,04 punktu procentowego).

Rys. 1. Nakłady na B+R (GERD) w Polsce i UE w latach 2000-2012 (% PKB)

Źródło: Research and development expenditure, Eurostat 2013.

Szczegółowa analiza wartości wskaźnika w poszczególnych sektorach wskazuje, iż wszystkie trzy sektory (przedsiębiorstwa, rząd, szkolnictwo wyższe) wykazywały zbliżony jego poziom (zob. tabela 1). Do roku 2008 wydatki na B+R najwyższe były w sektorze rządowym. W kolejnych trzech latach (2009-2011) przewagę uzyskało szkolnictwo wyższe, a w ostatnim roku analizy wskaźnik był najwyższy w sektorze przedsiębiorstw. Generalnie największy wzrost wskaźnika nastąpił w przypadku sektora przedsiębiorstw i szkolnictwa wyższego (o 0,11 punktu procentowego).

Tabela 1

Nakłady na B+R (GERD) w Polsce w latach 2000-2012 (% PKB)

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Średnia
Sektor przedsiębiorstw	b.d.	0,22	0,11	0,15	0,16	0,18	0,18	0,17	0,19	0,19	0,20	0,23	0,33	0,19
Sektor rządowy	b.d.	0,19	0,25	0,22	0,22	0,21	0,21	0,2	0,21	0,23	0,26	0,26	0,25	0,23
Szkolnictwo wyższe	b.d.	0,20	0,19	0,17	0,18	0,18	0,17	0,19	0,20	0,25	0,27	0,27	0,31	0,22
Ogółem	0,73	0,62	0,56	0,54	0,56	0,57	0,56	0,57	0,60	0,67	0,74	0,76	0,90	0,64

Źródło: Research and development expenditure, Eurostat 2013.

2. Zasady udzielania pomocy publicznej na B+R

Jedną z głównych przyczyn niskiego poziomu innowacyjności gospodarek jest niski poziom nakładów na B+R, co jest skutkiem niewystarczającego dostępu do źródeł finansowania. Brak środków na B+R wynika z dwóch podstawowych kwestii: podmioty nie posiadają wystarczających środków własnych oraz mają utrudniony dostęp do zewnętrznego finansowania³. Zewnętrzne kapitały są trudne do pozyskania, gdyż potencjalni wierzyciele (głównie banki) niechętnie angażują się w oparte na wiedzy, ryzykowne przedsięwzięcia. Ograniczeniem dla przedsiębiorców są również wysokie koszty pozyskania i obsługi długu. Niewystarczający jest także dostęp do funduszy VC, które angażują swoje środki w takie przedsięwzięcia⁴. Rozwiązaniem, które może ułatwić przedsiębiorcom prowadzenie prac B+R są środki publiczne, czyli pomoc publiczna.

W europejskiej polityce konkurencji pojęcie pomocy publicznej nie zostało jednoznacznie zdefiniowane. Przyjmuje się, że ma ona miejsce wówczas, gdy spełnione są cztery podstawowe warunki:

- jest przyznawana przez państwo lub pochodzi ze środków państwowych (w formie płatności lub zrzeczenia się dochodów przez państwo),
- udzielana jest na warunkach korzystniejszych niż oferowane na rynku (stanowi korzyść ekonomiczną, której przedsiębiorstwo nie uzyskałoby w zwykłym toku działalności),
- ma charakter selektywny (sprzyja niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów),
- ma wpływ na konkurencję i wymianę handlową między państwami członkowskimi UE.

Generalnie w Unii Europejskiej zabronione jest udzielanie przy użyciu zasobów państwowych pomocy, która zakłóca konkurencję lub grozi jej zakłóceniem⁵. Zasada niezgodności nie jest jednak równoznaczna z całkowitym zakazem. Istnieją przypadki (wyłączenia), w których pomoc państwa może zostać uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem.

Pomoc państwa dozwolona jest wówczas, gdy stanowi narzędzie osiągnięcia celu będącego przedmiotem wspólnego zainteresowania (usługi stanowiące przedmiot ogólnego zainteresowania gospodarczego, spójność regionalna i społeczna, zatrudnienie, B+R, ochrona środowiska oraz ochrona i promocja różno-

³ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów, Projekt przewodni strategii Europa 2020, Unia Innowacji, SEC(2010) 1161.

⁴ R. Kelly, The performance and prospects of European Venture capital, EIF Research & Market Analysis, Working Paper No. 2011/09.

⁵ TFUE, art. 107, ust. 1.

rodności kulturowej), stwarza właściwe zachęty, jest stosowna i zakłóca konkurencję w najmniejszym możliwym stopniu. Jednym z obszarów, w przypadku których nie obowiązuje generalny zakaz udzielania publicznego wsparcia, jest więc działalność B+R. Dodatkowo Komisja Europejska wiąże z tym wsparciem nadzieje na „ogólne podniesienie stopnia efektywności ekonomicznej i innowacyjności w państwach członkowskich”⁶.

Publiczne wsparcie B+R może być udzielane, jeśli projekty mają istotne znaczenie dla całej UE, a także gdy ułatwiają rozwój określonych form działalności gospodarczej lub pewnych regionów gospodarczych. Pomoc na prace badawczo-rozwojowe (w ramach pomocy horyzontalnej) może otrzymać każdy podmiot, bez względu na wielkość, formę organizacyjno-prawną, strukturę własności czy rodzaj branży, w której działa, pod warunkiem, że nie wyeliminuje ona, istotnie nie ograniczy, nie naruszy ani istotnie nie utrudni powstawania konkurencji oraz stanowi uzupełnienie środków przedsiębiorstwa.

Pomoc może zostać udzielona wyłącznie na:

- koszty realizacji projektów i studiów wykonalności – wyłącznie na badania podstawowe (do 100% kosztów, maks. 20 mln euro), przemysłowe (50-80% kosztów, maks. 10 mln euro) oraz eksperymentalne prace rozwojowe (25-60% kosztów, maks. 7,5 mln euro dla jednego przedsiębiorstwa na jeden projekt),
- koszty praw własności przemysłowej dla MŚP (7,5 mln euro dla jednego przedsiębiorstwa na jeden projekt),
- młode innowacyjne przedsiębiorstwa (1 mln euro),
- usługi doradcze w zakresie innowacji i usługi wsparcia innowacji (200 000 euro dla jednego przedsiębiorstwa w ciągu 3 lat),
- tymczasowe zatrudnienie wysoko wykwalifikowanego personelu (50% kosztów kwalifikowalnych jednego przedsiębiorstwa w ciągu 3 lat na jedną osobę zatrudnioną tymczasowo),
- innowacje w obrębie procesów i innowacje organizacyjne (w usługach: 5 mln euro dla jednego przedsiębiorstwa na jeden projekt),
- klastry innowacyjne (5 mln euro na klaster)⁷.

3. Pomoc publiczna na B+R

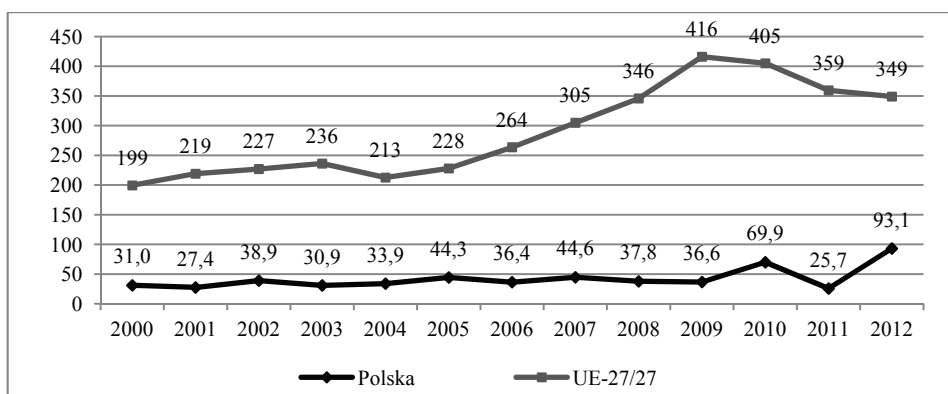
W Polsce od kilku lat toczy się dyskusja dotycząca wizji rozwoju gospodarczego oraz strategii tworzenia i wzmocnienia innowacyjności gospodarki. W debatach

⁶ J. Choroszczak, M. Mikulec, Pomoc publiczna a rozwój firmy. Szanse i zagrożenia, Poltext, Warszawa 2012, s. 31.

⁷ Wspólnotowe zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną, Dz. Urz. UE C 323 z 30.12.2006 r.

tych widoczne są dwa skrajne stanowiska co do roli państwa w tych procesach. Krytyka udziału państwa w kreowaniu innowacji dotyczy przede wszystkim niskiej efektywności wydatkowania środków publicznych na ten cel – środki są marnotrawione i nie mają istotnego wpływu na innowacje. Z drugiej jednak strony podnoszone są argumenty, że przedsiębiorstwa nie mają wystarczających środków na wprowadzanie innowacji. Z tego powodu polityka gospodarcza powinna skupiać się na działaniach proinnowacyjnych – należy systematycznie zwiększać publiczne nakłady na innowacje, a szczególnie na B+R. Nic tak bowiem nie rozwija sektora B+R, jak środki publiczne⁸.

Analiza poziomu pomocy publicznej wskazuje jednak, iż wsparcie takie nie ma istotnego znaczenia w finansowaniu prac badawczo-rozwojowych⁹. Pozytywnym zjawiskiem jest jednak systematyczny wzrost środków publicznych angażowanych w B+R. W ostatnich 12 latach pomoc publiczna na ten cel systematycznie zwiększała się z 31 mln euro w roku 2000 do 93,1 mln euro w roku 2012¹⁰, co daje 3-krotny wzrost (zob. rys. 2). Jednak mimo tak znaczącego wzrostu Polska nadal udziela tego typu wsparcia znacznie rzadziej niż inne kraje Wspólnoty. O ile oczywiste jest, iż poziom publicznego wsparcia na B+R jest większy w krajach Europy Zachodniej, to niepokojące jest to, że znacznie większe kwoty na ten cel przeznaczają mniejsze i biedniejsze kraje „nowej” Unii (2012 rok – Czechy 270,9 mln euro, Rumunia 195 mln euro, Węgry 161,4 mln euro).

Rys. 2. Pomoc publiczna na B+R w latach 2000-2012 (w mln euro, ceny stałe 2011)

Źródło: State Aid Scoreboard 2013.

⁸ J. Różański, D. Kaźmierczak, Innowacyjność przedsiębiorstw regionu łódzkiego na tle innych województw, „Studia Prawno-Ekonomiczne” 2013, t. XC, s. 8-9.

⁹ W UE stanowiło tylko 3% środków.

¹⁰ Dane dla Polski w 2011 r. wydają się mało wiarygodne. Z raportów UOKiK wynika, iż w roku tym pomoc wzrosła z 517,7 mln zł do 571,8 mln zł.

Wskaźnikiem, który daje pełniejsze informacje na temat pomocy publicznej przeznaczanej na B+R jest jej relacja do PKB. Udział pomocy publicznej na B+R w PKB jest bardzo niski. W ciągu trzynastu analizowanych lat wskaźnik ten ulegał ciągłym wahaniom, jednak widoczna jest tendencja wzrostowa. Udział publicznego wsparcia działalności badawczo-rozwojowej zwiększył się bowiem prawie dwukrotnie z 0,013% do 0,024% (zob. tabela 2). Mimo pozytywnej tendencji Polska, tak jak w przypadku analizy wsparcia w ujęciu wartościowym, plasuje się znacznie niżej niż średnia unijna. Początkowo na B+R w relacji do PKB wydawaliśmy ponadtrzykrotnie mniej niż kraje Wspólnoty. W kolejnych latach dysproporcja ta rosła, by w roku 2011 osiągnąć poziom 10,7. Pozytywnym zjawiskiem (miejmy nadzieję, że nie jednorazowym) jest jednak to, iż w ostatnim roku wskaźnik ten był niższy już „tylko” 3-krotnie.

Tabela 2

Pomoc publiczna na B+R w latach 2000-2012 (% PKB)

Kraj	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2000-2012	
														średnia	zmiana
Polska	0,013	0,011	0,016	0,012	0,012	0,016	0,012	0,014	0,011	0,011	0,020	0,007	0,024	0,014	0,011
UE-27	0,049	0,052	0,053	0,055	0,048	0,050	0,057	0,063	0,072	0,090	0,086	0,075	0,073	0,063	0,024

Źródło: State Aid Scoreboard 2013.

Niekorzystnie wypada również porównanie Polski z poszczególnymi krajami UE. Spośród krajów „starej” Unii niższy poziom wskaźnika zanotowano jedynie w borykającej się z kryzysem Grecji (2012 – 0,002%, średnio 0,003%). Wśród krajów „nowej” Unii większą część PKB na publiczne wsparcie działalności badawczo-rozwojowej przeznaczają: Czechy (2012 – 0,178%, średnio 0,110%), Słowenia (0,226%; 0,131%) i Litwa (0,030%; 0,012%). Pozytywnym zjawiskiem jest jednak to, iż należymy do grupy krajów o niskiej, ale szybko rosnącej pomocy publicznej na B+R (zarówno w ujęciu wartościowym, jak i relacji do PKB).

Dotychczasowa analiza wykazała, iż wsparcie publiczne nie ma istotnego znaczenia w globalnym finansowaniu działalności badawczo-rozwojowej. Pojawia się jednak istotne pytanie o politykę pomocy publicznej w odniesieniu do B+R, a więc jaki jest udział wsparcia przeznaczanego na ten cel w całkowitej pomocy publicznej.

W latach 2000-2012 pomoc publiczna na B+R w Unii Europejskiej stanowiła średnio ponad 1/8 całkowitego wsparcia i w okresie tym wzrosła prawie

dwukrotnie (zob. tabela 3). Biorąc pod uwagę mnogość celów¹¹, na które może być ona przeznaczana, poziom ten wydaje się znaczący. W przypadku Polski udział wsparcia na B+R w całkowitej pomocy publicznej był znikomy, szczególnie w porównaniu do poziomu w UE. W analizowanym okresie wskaźnik ten co prawda wzrósł ponadtrzykrotnie (z 1,33% do 4,6%), ale nadal jest znacznie niższy niż we Wspólnocie.

Tabela 3

Pomoc publiczna na B+R w latach 2000-2012 (% całkowitej pomocy)

Kraj	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2000-2012	
														średnia	zmiana
Polska	1,33	1,76	3,48	0,40	1,18	3,93	2,62	3,22	1,54	1,36	2,60	1,16	4,60	2,25	3,27pp
UE-27	9,32	9,22	7,55	9,01	9,67	10,69	8,57	14,88	14,84	16,99	17,91	18,16	16,69	12,58	7,37pp

Źródło: Ibid.

Małe znaczenie finansowania prac badawczo-rozwojowych wynika przede wszystkim z tego, iż publiczne wsparcie przeznaczane jest głównie na zatrudnienie (w ostatnich latach ok. 50%) i ochronę środowiska (ok. 25%). Większe środki niż na B+R przeznaczane są również na szkolenia (ok. 8%). Z analizy struktury pomocy horyzontalnej wynika, że w polskiej pomocy publicznej najmniejsze znaczenie mają B+R oraz MŚP, a więc dwa obszary, które w największym stopniu wpływają na poziom konkurencyjności gospodarki i kreowanie długoterminowego wzrostu gospodarczego.

Wśród krajów Wspólnoty mniejsze znaczenie wspierania B+R widoczne jest tylko w trzech krajach – Grecji (średnio 0,58%), na Cyprze (śr. 1,43%) oraz na Malcie (0,41%). Kraje wysoko rozwinięte, o najwyższych nakładach na B+R, przekraczających średnią unijną (w ujęciu wartościowym i w relacji do PKB) na B+R przeznaczają kilkukrotnie większą część pomocy publicznej niż Polska (średnio: Finlandia 25%, Belgia 26%, Francja 14%, Niemcy 14%).

Publiczne wsparcie działalności badawczo-rozwojowej polskich podmiotów opierało się przede wszystkim na dotacjach na projekty celowe i indywidualne (zob. tabela 4). Środki te przyznawane były głównie w formie dotacji. Do roku 2008 dominowały dotacje z MNiSzW (i jego wcześniejszych odpowiedników), a w kolejnych trzech latach z PARP. Na wzrost wartości środków rozdysponowanych przez ministerstwo w 2012 roku składały się głównie dotacje z NCBiR (58,5%).

¹¹ Szerzej: A. Stępnia-Kucharska, Changes in the Rules for Granting State Aid for Enterprises in the European Union, „Comparative Economic Research” 2013, Vol. 16, No. 4.

Tabela 4

Formy pomocy publicznej na B+R w latach 2000-2012 (w %)

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Dotacje MNiSzW*	99,1	90,4	78,7	95,7	98,3	100,0	100,0	100,0	81,7	32,5	46,2	5,6	60,5
Dotacje PARP	–	–	12,7	–	–	–	–	–	18,3	67,5	53,8	93,8	39,3
Dotacje pozostałe	–	0,6	–	–	0,2	–	–	–	–	–	–	0,6	0,2
Subsydia i odroczone podatki	0,9	8,5	8,6	4,3	1,5	–	–	–	–	–	–	–	–
Pożyczki preferencyjne		0,5	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

* Dotacje i refundacje z: KBN, MNiI, MNiSzW, NCBiR i NCN.

Źródło: Na podstawie: Raport o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom, UOKiK, Warszawa, wydania z lat 2001-2013.

Podsumowanie

Zmiany zachodzące we współczesnych gospodarkach sprawiają, że głównym źródłem trwałego wzrostu gospodarczego stają się wiedza i innowacje, a w szczególności działalność badawczo-rozwojowa. Niestety Unia Europejska, a szczególnie Polska od wielu lat boryka się z niskim poziomem innowacyjności i nakładów na B+R. Ponieważ jedną z istotnych przyczyn niskiego poziomu nakładów na B+R jest niewystarczający dostęp do finansowania, należy rozwijać programy publicznego wsparcia działalności badawczo-rozwojowej.

Przeprowadzona analiza wykazała, że w Polsce:

- Zarówno poziom wydatków na B+R, jak i ich udział w PKB jest jednym z najniższych w UE. Pozytywnym zjawiskiem jest jednak jego systematyczny, choć nieznaczny wzrost. Bardzo mało prawdopodobne wydaje się jednak osiągnięcie do 2020 roku założonego celu – udziału wydatków na B+R na poziomie 1,7% PKB.
- Pomoc publiczna nie ma istotnego znaczenia w finansowaniu prac badawczo-rozwojowych (zarówno w ujęciu wartościowym, jak i w relacji do PKB).
- Bardzo mała rola pomocy publicznej w finansowaniu działalności badawczo-rozwojowej wymaga realokacji publicznego wsparcia.
- Publiczne środki przeznaczane na B+R są znacznie niższe niż w krajach „starej” Unii, jak również w krajach, które przystąpiły do Wspólnoty w latach późniejszych (Czechy, Słowenia, Litwa, Rumunia, Węgry).
- Pozytywnym zjawiskiem jest systematyczny wzrost środków publicznych angażowanych w B+R. W latach 2000-2012 pomoc publiczna na ten cel wzrosła prawie 3-krotnie, a jej udział w PKB prawie 2-krotnie. Tym samym Polska należy do grupy krajów o bardzo niskim, ale istotnie rosnącym znaczeniu publicznego wsparcia w finansowaniu B+R.

Literatura

- Choroszczak J., Mikulec M., Pomoc publiczna a rozwój firmy. Szanse i zagrożenia, Poltext, Warszawa 2012.
- Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w latach 2004-2006, GUS, Warszawa 2008.
- Europa 2020: Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, COM(2010) 2020.
- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów, Projekt przewodni strategii Europa 2020, Unia Innowacji, SEC(2010) 1161.
- Raport o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom, UOKiK, Warszawa, wydania z lat 2001-2013.
- Research and development expenditure, Eurostat 2013, <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tsc00001>, dostęp: 10.05.2014.
- Różański J., Kaźmierczak D., Innowacyjność przedsiębiorstw regionu łódzkiego na tle innych województw, „Studia Prawno-Ekonomiczne” 2013, t. XC.
- State Aid Scoreboard, EC 2013, http://ec.europa.eu/competition/state_aid/studies_reports/expenditure.html, dostęp: 10.05.2014.
- Stępnia-Kucharska A., Changes in the Rules for Granting State Aid for Enterprises in the European Union, „Comparative Economic Research” 2013, Vol. 16, No. 4.
- Strategia lizbońska – droga do sukcesu zjednoczonej Europy, UKiE, Warszawa 2002.
- Wspólnotowe zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną, Dz. Urz. UE C 323 z 30.12.2006 r.

THE ROLE OF THE STATE IN SUPPORTING R&D ACTIVITY OF POLISH ENTERPRISES

Summary

Innovative activities, particularly R&D activity, is one of the priority objectives of the EU policy. R&D activities are a source of creating the most competitive, knowledge-based economic region. However, a low level of expenditure on R&D (especially in Poland) is a major problem in the EU. One reason for this situation is the lack of funding for R&D activity. State aid can be a form of assistance in this area.

The aim of the analysis is to examine the intensity and trends of state aid allocated to R&D in Poland. The study will cover the examination of four parameters: the level of expenditure on R&D (GERD) to GDP, the level of state aid for R&D, the share of state aid for R&D in GDP and the ratio of aid for R&D expenditure to total aid. The analysis encompassing the years 2000-2012 will be carried out based on the statistics of the European Commission and UOKiK.